

Atomkraftudspil

Tilbage til fremtiden

Liberal Alliance

Hvis fremtiden skal blive god, grøn og gavmild, har vi brug for atomkraft

Vi er rigtig gode til vedvarende energi i Danmark. Det skal vi blive ved med at være. Men vi skal også kunne noget mere.

I årtier har skiftende regeringer nemlig haft et så ensidigt fokus på vejrafhængig strømproduktion, at de nærmest har overset, at der også er brug for stabil produktion af strøm uanset vind og vejr. Tidligere havde vi kulkraftværker til dét formål, og dem er vi med den grønne omstilling kommet videre fra – eller i hvert fald næsten, for de brænder stadig kul af på Nordjyllandsværket. Alt andet lige er det positivt, at kulkraft i dag kun udgør en forsvindende lille del af vores energimiks, for det er enormt skadeligt for både mennesker og natur.

Men det havde ikke behøvet at tage så længe. For da danske politikere i 1985 traf den katastrofalt dårlige beslutning om at forbyde atomkraft i Danmark, forspildte vi chancen for at erstatte kulkraftværkernes bidrag til stabil strømproduktion med et andet stabilt, men fuldstændig udledningsfrit og grønt alternativ: Nemlig atomkraft.

I dag står vi så tilbage med en energiforsyning, der ikke er tilstrækkeligt stabil og sikker, fordi vi har lagt for mange æg i den samme kurv. Hvis vi ikke retter vores fejl, vil det få **massive omkostninger for danskerne og danske virksomheder** i form af tårnhøje priser, risiko for strømsvigt, miljøproblemer og en for stor sårbarhed over for sabotage fra fjendtlige magter.

Heldigvis er der en løsning: **At få atomkraft ind i den danske energiforsyning**, så vi i fremtiden ikke kun satser på vind og sol, men på et bredt miks af *både* stabile og volatile energikilder, som *alle* er bæredygtige. Så lægger vi ikke alle vores æg i én kurv, men i alle dem, der er grønne.

Vi har travlt. Det bedste tidspunkt havde været for mange år siden – men det næstbedste tidspunkt er **nu**.

Derfor fremlægger **Liberal Alliance** som **Folketingets grønneste parti** denne plan for at indføre atomkraft i Danmark.

Imens den grønne omstilling er ved at gå i sort af den nuværende kurs, kan vi få strøm fra danskproduceret atomkraft allerede i 2040. Med dette udspil tager vi de første skridt på vejen til at gøre Danmark selvforsynende med **rigelig, stabil og ren strøm** - uanset vind og vejr.

Men **de gode nyheder stopper** ikke her: Vi viser også vejen til at opbygge en ny dansk styrkeposition inden for både forskning i og produktion af fremtidens atomteknologi. Samtidig vil vi gennem internationalt samarbejde om atomkraft knytte endnu stærkere bånd i Norden og resten af Europa, der gør vores kontinent bedre rustet til for evigt at frigøre os fra både fjendtlige magters olie- og gasledninger og fra fortidens fossile brændsler.

Danmark har i 50 år givet enorme mængder statsstøtte særligt til vindmøller, og det har båret os langt med den grønne omstilling. Nu melder vi os klar til at tage drastiske, men fornuftige skridt for at nå endnu længere ved også at hjælpe **atomkraft-eventyret** i gang.

Det bliver ikke gratis, og det er sjældent, at vi som et liberalt parti foreslår at bruge så mange af danskernes penge. Men det er nødvendigt. Vi har nemlig allerede nået den øvre grænse for, hvor stor en andel af vedvarende og svingende produktion af strøm, vores system kan holde til, hvis vi vil undgå strømafbrydelser i fremtiden. Alligevel har SVM-regeringen og en række andre partier valgt at kaste op til 55,2 mia. kr. efter endnu mere havvind - selvom dét, vi har brug for, er stabil produktion af strøm, uanset om solen skinner og vinden blæser.

Derfor vil vi tage de 55,2 mia. kr., der er afsat til et nyt udbud af havvind, og i stedet bruge pengene på at opføre to moderne atomkraftværker i Danmark med små modulære reaktorer (SMR). Samtidig vil vi afsætte to milliarder kr. årligt til forskning i atomkraft og andre grønne teknologier.

I mange år var vi stort set ene om at være atomkraft fortalere på Christiansborg. Men i løbet af de seneste år er fortalene i hele samfundet blevet flere og flere – og frygten mindre og mindre.

Samme tendens ser vi i befolkningen: I dag går et flertal af danskerne ifølge en Megafon-måling fra 2025 ind for at opføre atomkraftværker i Danmark¹.

Befolkningen er klar.

Teknologien er for længst klar.

Det eneste, der mangler nu, er politisk handling. Så hvad venter vi på?

Vi er parate til at tage det næste store skridt.

Sådan indfører vi atomkraft i Danmark

Danskerne er ikke tjent med, at vi bliver ved med at spille tid i arbejdet for fremtidens energisystem med syltekrukker og kommissioner, der fyldes med erklærede atomkraftmodstandere, så konklusionen er givet på forhånd. Og danskerne er slet ikke tjent med, at vi hænger fast i fortidens forkerte skræmmebilleder.

Derfor vil vi fra dag ét fjerne forbuddet mod atomkraft, så vi kan placere atomkraftværker, hvor det giver mening. Vi hilser debatten om placeringen velkommen og præsenterer derfor to realistiske og fornuftige bud på mulige placeringer. De kommuner, der er så heldige at få atomkraftværker, vil samtidig få mere vild natur, ren energi og renere luft.

Vores forslag:

1. Afskaf forbuddet mod atomkraft

Vi skal have en komplet og øjeblikkelig ophævelse af forbuddet mod atomkraft i dansk energiplanlægning og nettilslutning.

2. Oprettelse af dansk atomkraftmyndighed

Med inspiration fra Sverige skal der oprettes en dansk atomkraftmyndighed, som samler strålebeskyttelse, tilsyn og licensering. Dansk Dekommissionering vil ikke ligge organisatorisk under atomkraftmyndigheden, så vi sikrer uafhængighed mellem den tilsynsførende myndighed og dem, der føres tilsyn med.

3. Nordisk atomkraftsamarbejde

Danmark skal tage initiativ til et nordisk atomkraftsamarbejde om videns- og erfaringsdeling, opkvalificering af embedsværk, drift, udvikling, uddannelse og forskning. Herigennem kan de nordiske lande afsøge mulighederne for i fællesskab at håndtere licensering, udbud, import af uran og øvrig forsyningskæde samt slutdeponering af affald. Derudover skal landene i samarbejde undersøge mulighederne for at oparbejde det brugte brændsel, så det potentielt kan genbruges. Selvom vi ønsker et stærkt og godt nordisk samarbejde, bør ingen af de nordiske lande begrænse sig til kun at arbejde med hinanden - tværtimod.

Knap halvdelen af EU's import af uran kommer fra Australien og Canada², mens omtrent 15 % stadig kommer fra Rusland. Gennem øget samarbejde i Norden og i Vesten generelt kan Europa blive helt fri af russisk uran. Australien og Canada har nemlig verdens største og tredjestørste depoter af uran, som kan holde mange hundrede år endnu. Dertil har Europa i dag tilstrækkelig berigelseskapacitet i Tyskland, Frankrig og Nederlandene til at dække efterspørgslen i Europa.

Danmark er heller ikke ene om at skulle starte fra bunden. Polen og de baltiske lande kigger også seriøst på atomkraft for at sikre deres energi-uafhængighed fra Rusland. De vil derfor skulle gennem nogle af de samme trin, som Danmark med vores plan skal,

¹ [Danskerne siger ja tak til atomkraft - TV2](#)

² [Euratom Supply Agency Annual Report 2012 s. 12.](#)

hvorfor de også er oplagte at samarbejde med.

Faktisk er der allerede en masse samarbejde på atomkraft under opsejling i Østersøen: Den 7. oktober 2025 underskrev Sverige, Finland, Estland, Letland og Polen en samarbejdserklæring om atomkraft³. Her stod Danmark uden for det gode selskab – og det ønsker vi at rette op på hurtigst muligt. Disse allierede lande bør vi generelt samarbejde tættere med inden for energi, forsyningssikkerhed og forskning.

4. Den danske regering skal øjeblikkeligt stoppe med at modarbejde atomkraft i EU-sammenhæng

Skiftende danske regeringer har officielt været imod, at atomkraft i EU klassificeres som en grøn energikilde. Det er en antidiskriminerende, teknologifjendsk og ideologisk funderet indsats, som hverken har gavnet Danmark, Europa eller klimaet.

5. Danmark skal opføre to atomkraftværker inden 2040

Der skal opføres to atomkraftværker med små modulære reaktorer (SMR). Der skal opføres mindst én reaktor på 300 MW i hvert kraftværk – og gerne flere. Hovedformålet er strømproduktion, mens overskudsvarmen kan anvendes til fjernvarme til danske hjem eller procesvarme til industrien.

De små modulære reaktorer skal retrofittes i eksisterende kraftvarmeværker. Med andre ord indbygges vi reaktorerne i den

eksisterende infrastruktur, som dermed genanvendes til et bedre og grønnere formål.

Den ene placering bliver Studstrupværket ved Aarhus, hvor den overskydende varme bruges til fjernvarme. Den anden bliver Asnæsværket ved Kalundborg, hvor der skal leveres rigeligt strøm samt overskydende procesvarme til den industriklynge, som holder dansk økonomi fra at gå i recession. De to første SMR'er skal kobles på elnettet senest i 2040.

6. Vi skrotter det nye havvindudbud til 55,2 mia. kr. og bruger pengene på atomkraft

Vi kommer ikke uden om, at det i første omgang kræver statsstøtte at få atomkraft i Danmark. Vi vil lave en støttemodel, hvor værkerne opføres, ejes og drives af en privat aktør under statsligt tilsyn med statskassen i ryggen. Med de 55,2 mia. kr. er der mere end rigeligt til at opføre mindst to SMR'er samt de andre forslag i udspillet, selv hvis staten skulle købe det helt selv⁴. Hvis der med støtterammen viser sig at kunne opføres flere reaktorer i de to kraftværker, hilser vi det velkommen.

7. Fast track til atomkraftværker, der allerede er godkendte i udvalgte lande

Licenser til atomkraftværker, som allerede er godkendte i veludviklede og allierede industrilande som Sverige, Finland og UK, skal kunne fast track-godkendes i Danmark til opførelse med samme design. Der er ingen grund til at opfinde den dybe tallerken, når

³ [Joint Nordic-Baltic Nuclear Statement, 7 October 2025, Stockholm, Sweden](#)

⁴ Prisen for at retrofittes to SMR'er i Asnæs- og Studstrupværket estimeres til 32–41,9 mia. kr. Estimatet bygger på Canadas køb af fire GE Hitachi BWRX-300-reaktorer til 98,6 mia. kr., justeret med en CAPEX-besparelse på 15–35 % for retrofitting [ifølge U.S. Department of Energy](#). Darlington-projektet opføres som et nyt anlæg på et eksisterende atomsite og er dermed hverken et rent greenfield- eller brownfield-projekt, hvilket gør benchmark-sammenligningen med dansk repowering forbundet med en vis usikkerhed. Estimatet vurderes dog fortsat som konservativt, da first-of-a-kind-projekter som Darlington typisk er markant dyrere. [DOE vurderer](#), at "nth-of-a-kind"-projekter kan reducere anlægsomkostningerne med op til 40 %, hvorfor to danske anlæg som NOAK realistisk kan holdes inden for dette spænd. De allermest optimistiske scenarier for besparelserne fra retrofitting og nth-of-a-kind estimerer sammenlagt en pris for to SMR'er på 29,6 mia. DKK.

der allerede findes løsninger, som vi ved, virker.

8. Private virksomheder skal på sigt kunne etablere licensgodkendte SMR'er

Det skal på sigt være tilladt for private virksomheder at etablere allerede licensgodkendte SMR-kraftværker med statsligt tilsyn og beskyttelse for virksomhedens regning.

Sådan håndterer vi affaldet

Vi har i forvejen radioaktivt affald i Danmark, som de dygtige medarbejdere i Dansk Dekommissionering håndterer ude på Risø lidt nord for Roskilde. Det skal de blive ved med.

Det foregår faktisk så sikkert, at Dansk Dekommissionerings egne medarbejdere udsættes for mindre stråling i løbet af et helt år på Risø, end en flypassager bliver udsat for på en flyvning fra København til New York⁵. Derudover er det vigtigt at huske, at stråling i sig selv ikke er lig med noget farligt – det handler om niveauet og om, hvor lang tid man eksponeres. Vi bestråles helt naturligt i dagligdagen af det, der kaldes baggrundsstråling, som f.eks. både kommer fra rummet og fra naturlige mineraler i jorden.

Faktum er, at vi lever i en radioaktiv verden, hvoraf langt størstedelen af den stråling, man udsættes for gennem et liv, intet har med atomkraft at gøre. Det ønsker vi mere oplysning om, så både politikere og borgere kan sove trygt ved tanken om, at håndteringen af Danmarks radioaktive affald ikke udgør en sundhedsrisiko. Og man kan sove endnu mere trygt ved tanken om, at

Danmark med vores plan kan få stabil og CO₂-fri energi fra atomkraft.

Vores forslag:

9. Fortsat mellemlagring på Risø

Dansk Dekommissionering på Risø skal fortsat varetage opbevaringen og behandlingen af radioaktivt affald samt forberedelse af slutdeponering. Folketinget vedtog *enstemmigt* i 2018, at Danmarks radioaktive affald skal håndteres på Risø frem til 2073⁶. Men den 'udløbsdato' er alene bestemt ud fra politiske hensyn - og ikke ud fra faglige eller tekniske begrænsninger.

Derfor mener vi, at det radioaktive affald fortsat skal varetages på Risø, også efter 2073, indtil et slutdeponi er etableret enten herhjemme eller internationalt. For at kunne håndtere brugt brændsel fra atomkraftværker samt radioaktivt affald fra forsøgs- og forskningsreaktorer i overensstemmelse med internationale standarder, vil Dansk Dekommissionering blive tilført ekstra midler til at opgradere eksisterende anlæg og eventuelt etablere nye lagerfaciliteter.⁷

Det er sandsynligt, at der kan findes en dansk løsning for slutdeponi til lavaktivt affald, mens Danmark som foreslået i de øvrige punkter skal afsøge internationale løsninger for slutdeponi af mellem- og højaktivt affald. Efter svensk forbillede bør et slutdeponi etableres med mulighed for at hente brændsel op igen for at kunne genbruge det som ressource på et senere tidspunkt.

10. Europæisk samarbejde om slutdeponering

I tillæg til det nordiske samarbejde skal Danmark gå sammen med ligesindede lande

⁵ Ifølge Dansk Dekommissionerings årlige Drifts- og afviklingsrapport til myndighederne lå den gennemsnitlige strålingsdosis for strålingsudsatte medarbejdere på 0,04 mSv. Ifølge Sundhedsstyrelsen udsættes man for 0,05 mSv på en typisk flyvning mellem København og New York.

⁶ B 90 Forslag til folketingsbeslutning om en langsigtet løsning for Danmarks radioaktive affald

⁷ Det er vanskeligt at estimere en eksakt pris, men nyetablerede faciliteter med langt større kapacitet (40.000 tons uran) end det, vi har behov for, estimeres at koste 3,9 mia. i etablering og 675 mio. kr. årligt i drift ifølge EPRI-rapporten Cost Estimate for an Away-From-Reactor Generic Interim Storage Facility (GISF) for Spent Nuclear Fuel. Til sammenligning generer et almindeligt 1000 MW atomkraftværk 25-30 tons affald årligt.

som Belgien og Holland om at etablere et større europæisk samarbejde om slutdeponering – hvad der allerede er under opsejling i Euratom. Med et eller flere fælles europæiske slutdepoter vil alle EU-lande med en fornuftig tilgang til atomkraft kunne opnå store besparelser via stordriftsfordele.

11. Radioaktivt affald udstilles under Christiansborg til folkeoplysning

Radioaktivt materiale håndteres så sikkert, at der i Holland sågar er en kunstudstilling inde blandt noget opmagasineret radioaktivt materiale. Selvom der er gjort enorme teknologiske og sikkerhedsmæssige fremskridt, er der stadig modstand mod atomkraft og radioaktivt affald. Oftest bunder det i unødvendig frygt. Derfor er der behov for en folkeoplysende indsats, hvor politikerne går forrest.

Det gør vi ved at udstille en symbolsk mængde lavaktivt affald under Christiansborg – i en glasmontre med tilstrækkelig sikkerhedsafstand, så enhver kan se, at det er helt ufarligt, når blot man håndterer det korrekt. Fordi vi står fuldstændig på mål for sikkerheden, kan det for vores skyld sagtens være på den del af slottet, hvor Liberal Alliances folketingsgruppe og ansatte arbejder til daglig, nemlig Ridebanen. Det er kun fair, når vi mener, at Danmarks radioaktive affald fortsat skal mellemlagres på Risø – og at opbevaringen af affaldet *ikke* er et problem. Samtidigt vil vi også udstille små mængder af hhv. uranmalm, kul, biomasse og materiale fra VE-produktion med information om hver energikildes miljøpåvirkning gennem danmarkshistorien.

Vi mener, at det er vigtigt og rimeligt at danske politikere og besøgende på Christiansborg forholder sig til de menneskelige og miljømæssige konsekvenser af den energipolitik, vi har ført her til lands – hvor især kulkraften har medført mange dødsfald, der kunne have været undgået, hvis vi i stedet havde indført atomkraft tidligere. I Danmark har hverken

myndighederne eller politikerne prioriteret at danne overblik over, hvor mange mennesker, kulkraften har slået ihjel herhjemme⁸, men vi ved dog fra andre undersøgelser, at der på europæisk plan er tale om tusindvis af dødsfald årligt⁹.

Sådan får vi et grønnere Danmark med stabil energi

Modstanden mod atomkraft har gennem tiden ført til mange dårlige beslutninger. Vi har som få nationer brændt alverdens importeret biomasse af og produceret el ved kulafbrænding, mens vi mod danskernes vilje har gjort deres boliger og dagligdag markant ringere med placeringen af vindmøller og solcelleparker i deres lokalområder. Nu skal vi stoppe selvpineriet og til gengæld få langt mere natur – og samtidig bruge markant mindre plads på at producere den grønne strøm, vi skal kunne bruge døgnet rundt.

Danmarks energipolitik skal som udgangspunkt være teknologineutral. Det betyder, at ingen energikilder og teknologier holdes ude, når vi skal overveje, hvordan vi sammensætter det bedst mulige energimiks. Vi skal have dem alle med i overvejelserne – men ikke nødvendigvis gå videre med dem alle. Lige nu skal vi f.eks. prioritere energikilder, der både er grønne og stabile. Som udgangspunkt vil vi ikke tilbyde bestemte energiformer bedre vilkår end andre, medmindre der er en særlig grund til det. Dét er der nu og her.

Den ideologiske modstand mod atomkraft har haft den triste konsekvens, at vi er håbløst bagud på teknologien – og det skal der rettes op på. Derfor har atomkraft som teknologi behov for et skub i ryggen med statsstøtte herhjemme, før vi kan få en fair spilleplade. **Fremadrettet ønsker vi, at alle relevante teknologier kan konkurrere på markedsvilkår.**

I sammensætningen af Danmarks energimiks mener vi, at **vi skal prioritere stabil og grøn**

⁸ Det oplyser Miljø- og Ligestillingsminister Magnus Heunicke i et svar til Steffen Frølund.

⁹ Alene i 2013 var kulkraftværker i EU skyld i 22.900 for tidlige dødsfald.

produktion af strøm i langt højere grad end i dag. Skiftende regeringer har gennem årtier kun prioriteret, at vores strøm skal produceres grønt, og ikke at den også skal produceres stabilt eller at vores smukke natur skal bestå bedst muligt.

Samtidig mener vi, at **dansk energiplanlægning skal tage langt større hensyn til naturen** og hvor meget af dens areal, vi benytter til at producere energi. Vedvarende energi er godt, og vi er gode til det i Danmark. Men det er synd for både natur, dyr og mennesker at fylde landskabet med solcelleparker og vindmøller, når vi nu har bedre og langt mindre pladskrævende alternativer, der også kan lave grøn strøm. Ét SMR-kraftværk på 300 MW kan producere strøm til lidt over en halv million husstande på blot 13,8 hektar svarende til 19 fodboldbaner¹⁰. På samme areal kan solceller til sammenligning kun producere strøm til 3.395 husstande¹¹.

Den pladsbesparelse synes vi skal komme danskerne og naturen til gode. Derfor vil vi med forslaget "Fra jernmark til vildmark" give en belønning med vild natur til de kommuner, som er så heldige at få atomkraftværker, så **alle kan se, hvor grønt Danmark vil blive med atomkraft**. Konkret skal staten købe landbrugsjord i de kommuner, der får atomkraftværker, eller så tæt på som muligt, og omdanne arealet til vild natur – i samme omfang som den plads, man sparer ved at bruge atomkraft i stedet for solcelleparker.

Konsekvensen af Danmarks forfejlede energipolitik er, at vi ifølge alle fremskrivninger vil få betydelige problemer med strømmangel fremadrettet, opleve flere strømafbrydelser og være endnu mere afhængige af vores nabolande. Det sidstnævnte er især en risikabel strategi, da

det netop genvalgte norske regeringsparti ønsker at droppe to af strømkablerne til Danmark¹² - hvad der vil være katastrofalt for dansk forsyningssikkerhed. Ovenikøbet er forventningerne til strømforbruget fra elbiler og datacentre steget betydeligt de seneste år, hvorfor fremtiden for dansk forsyningssikkerhed og danskernes udsigt til strømafbrydelser ser mørke ud.

Med en usikker og utilstrækkelig energiforsyning vil den danske konkurrenceevne lide, mens det vil få katastrofale konsekvenser for samfundet og økonomien, når virksomheder må afbryde deres produktion og andre flytter deres til lande med mere sikker energiforsyning. Årtiers forfejlet energipolitik kaster med andre ord mørke skyer over danskernes nære fremtid – og derfor handler vi nu.

Det nødvendiggør en stor og klar prioritering af energikilder som atomkraft, der både er grønne og stabile. Det betyder ikke, at vi afvikler dansk sol- og vindenergi, men at vi hurtigst muligt **tilføjer vores energimiks et sundt og nødvendigt supplement til vind og sol med atomkraft**. Og hvis der i fremtiden er flere teknologier, der er lige så sikre, stabile og grønne, vil Liberal Alliance som Danmarks grønneste og mest teknologi-optimistiske parti være lige så positive overfor disse, som vi er for atomkraft. Det er nu engang bare atomkraft, alle fornuftige lande i verden satser på, og som FN's klimapanel siger er en nødvendighed for, at verdenssamfundet kan indfri klimamålene.

¹⁰ Et enkelt kraftværk producerer strøm til 537.545 husstande, hvis der tages udgangspunkt i 1) GE Hitachi's SMR-model BWRX-300 ([link](#)), 2) en beregnet kapacitetsfaktor på 90 % svarende til 2.365.200 MWh om året, hvilket endda er et konservativt estimat ift. producentens oplyste kapacitetsfaktor på 95 %, 3) et gennemsnitligt husstandsforbrug på 4400 kWh om året. Ét af disse kraftværker fylder 13,8 hektar eller 19 fodboldbaner og dækker både selve kraftværket og omkringliggende faciliteter som kontorbygninger, transformestation og parkeringspladser.

¹¹ Med udgangspunkt i Kolind Solpark i Østjylland, der ifølge Green Power Denmark bruger 122 hektar på at producere 132.000 MWh om året, producerer solceller strøm til 246 husstande per hektar.

¹² På side 117 af Arbejderpartiets [partiprogram](#) fra 2025 fremgår det, at man ikke vil erstatte SK1 og SK2, som udløber i 2026, og at man ikke vil etablere nye udlandsforbindelser.

Vores forslag:

12. Teknologineutral energipolitik og et mere stabilt energisystem

Dansk energipolitik skal have et teknologineutralt udgangspunkt, hvor alle teknologier på sigt kan konkurrere på lige vilkår. Dansk energipolitik skal i langt højere grad tilrettelægges med forsyningssikkerhed og stabilitet for øje – det er nemlig ikke tilfældet i dag. Derfor skal vi først og fremmest satse mere på de energikilder, der *både* er stabile og grønne frem for blot dem, der er grønne. Dét betyder en stor prioritering af atomkraft her og nu, men hvis der i fremtiden er flere teknologier, der er lige så sikre, stabile og grønne, så skal de også i spil på lige fod.

13. Indførelse af forbud mod elproduktion ved kulafbrænding

I dét øjeblik, det første atomkraftværk er nettilsluttet skal der indføres et forbud mod elproduktion ved kulafbrænding. Selvom vi er ved at udfase kul helt, hvor kun Nordjyllandsværket som det sidste kraftværk i Danmark stadig brænder kul af, oplevede vi jo for få år tilbage, at Tyskland lukkede atomkraftværker ned og fyrede op med kul i stedet. Det medførte tusindvis af dødsfald¹³ som resultat af den øgede luftforurening fra kulkraftværkerne. Det må vi aldrig udsætte danskerne for. I stedet for at gå tilbage til fortidens dårlige energikilder, skal vi *tilbage til fremtiden* med atomkraft.

14. Fra jernmark til vildmark

Staten skal opkøbe landbrugsjord og omdanne til vild natur i et omfang, der svarer til den plads, man sparer med atomkraft, overfor hvis man over et helt år skulle producere samme mængde strøm med

solcelleparker. Det skal som udgangspunkt være i samme kommune, som er heldig at få et atomkraftværk, eller så tæt på som praktisk muligt. Processen skal følge samme fremgangsmåde som i Grøn Trepert. Med vores plan vil de to små atomkraftværker altså frigive 4344 hektar vild natur til det danske landskab¹⁴. Det svarer til lidt over det halve af Rold Skov for begge kraftværker - eller cirka 10 gange Amager Fælleds areal til hver af de to heldige kommuner. Forslaget vil koste omtrent 900 mio. kr.¹⁵ og finansieres gennem de 55,2 mia. kr. fra havvindudbuddet.

15. Delvis udfasning af biomasse i dansk fjernvarmeproduktion

Atomkraft skal delvist udfase afbrændingen af biomasse i dansk fjernvarmeproduktion efter finsk forbillede. Skulle der undervejs bruse flere fantastiske grønne teknologier frem, der ligesom atomkraft også kan levere varme stabilt og udledningsfrit, skal vi være åbne for at inddrage disse.

16. Offentlige energisystemanalyser skal være komplette ”fra vugge til grav”

For at dansk energiplanlægning kan tilrettelægges på et mere oplyst og nuanceret grundlag end i dag, skal offentlige energisystemanalyser inkludere hele ressourceforbruget og de komplette systemomkostninger. Det betyder, at der skal tages højde for faktorer som reservekapacitet, balancering, drift, arealbrug, ressourcebid, biodiversitet, naturskønhed, sundhedseffekter fra støj og forurening, markedseffekter, nabokompensation, kompetencebehov og sidst, men ikke mindst, risikoen for brownouts

¹³ Der henvises til det finske studie ”Kaariaho, T. Unintended Effects of Germany’s Nuclear Phase Out: A Rise in Mortality Due to Non-Communicable Respiratory Diseases. Environ Resource Econ 88, 2085– 2123 (2025)”.

¹⁴ Med en konservativt sat kapacitetsfaktor på 90 % producerer to SMR’er på 300 MW i alt 4,73 TWh strøm om året. For at matche samme strømproduktion med solcelleanlæg lige så effektive som Kolind Solpark, som bruger 924 hektar/TWh, kræves 4.370 hektar. Fratrasket de to kraftværkers arealbrug bliver det til 4344 hektar frigivet til vild natur.

¹⁵ Ifølge Agrocura lå hektarprisen 196.500 kr. i Q1 2025. Med forbehold for lokale udsving og øget efterspørgsel grundet grøn trepart samt dette forslag antages en hektarpris på 207.200 kr.

og blackouts ved de forskellige energipolitiske løsninger.

Sådan opnår Danmark en europæisk styrkeposition på atomkraft

Med Niels Bohr i spidsen havde Danmark engang en kerne af ekstremt dygtige atomforskere, der kunne have givet os et forspring ind i atomalderen. Den chance greb vi ikke dengang.

Nu har vi en ny chance.

Liberal Alliance vil investere massivt i forskning, uddannelse, vækst og arbejdspladser inden for atomkraft. Der bliver brug for, at vi både tiltrækker og uddanner en masse dygtige mennesker. Sammen kan vi skabe en fremtid som stor atom-nation, vi engang sagde nej til.

Tænk engang, hvis et af de danske atom-startups kunne blive for den globale atomindustri, hvad Vestas er for vindindustrien. Det kommer til at koste. Men vi skal huske på, at det danske vindeventyr heller ikke opstod af sig selv. Eventyret blev skrevet på et fundament af massive statslige investeringer og varig statsstøtte. De første vindmøller i Danmark var slet ikke rentable, men vi satsede alligevel stort på det. Det kom os heldigvis til gode mange år frem, og vi fik en vindindustri, vi kan være stolte af. Men hvorfor så stoppe dér?

De første atomkraftværker i Danmark vil også kræve massive statslige investeringer. Men det er vi klar til. For dét, der venter på den anden side, er langt mere værd: nemlig en grønnere planet, et grønnere landskab rundt om vores kraftværker og på sigt et nyt eksporteventyr med grønne tal på bundlinjen.

Vi er allerede verdensmestre i vindenergi i Danmark. Det skal vi også være fremadrettet. Men der er intet rationelt argument for, at vi kun skal satse på vindenergi, bare fordi vi er gode til det. Når visse erhvervsorganisationer og politiske partier argumenterer sådan, så må det skyldes, at de er uambitiøse på

Danmarks vegne. Vi siger derfor klart og tydeligt: Selvfølgelig skal Danmark gå efter guldet i både vindenergi og atomkraft!

Vores forslag:

17. Forsøgsreaktor på Risø

Risø skal igen have en forsøgsreaktor – og der kan og bør komme flere på sigt. Forsøgsreaktoren skal ikke kun komme atomforskning til gode. Vi skal også kunne producere flere isotoper til medicinske formål såsom kræftdiagnosticering. Forsøgsreaktoren skal både bruges til uddannelse af kvalificeret personale til atomindustrien, til myndighederne og til forskning. Fordi vi er 40 år bagud på atomkraft i Danmark, er der behov for store investeringer i opkvalificering, for vi skal principielt opbygge en branche fra bunden.

18. Massiv oprustning med 2 mia. kroner årligt til forskning i atomkraft og andre grønne teknologier

Beløbet afsættes til forskning, innovation, udvikling, uddannelse og rekruttering af specialister. I starten vil beløbet kunne finansiere en eller flere forsøgsreaktorer, da det alligevel vil tage nogle år, før forskningsmiljøet er stort nok til at kunne bruge det fulde beløb på atomkraftforskning.

De overskydende midler, der ikke bruges på forskning relateret til atomkraft, vil overgå til en "grøn forskningsreserve", hvor midlerne afsættes til forskning i og udvikling af anden grøn teknologi, herunder, men ikke begrænset til, batterilagring, PtX, vind, sol og fusion, samt hvordan vi bruger energi mest effektivt, f.eks. ift. restvarme. Eventuelt overskydende midler herfra vil falde tilbage til den generelle forskningsreserve.

19. Alle relevante teknologier skal i spil

Af de 2 mia. kr. skal størstedelen gå til forskning i og udvikling, anvendelse og optimering af små modulære reaktorer samt relateret teknologi og infrastruktur. Vi skal

forske i fjerdegenerationsreaktorer, såsom saltsmeltereaktorer, gaskølede reaktorer samt reaktorer kølet med flydende metal.

Vi skal have øje for alle slags relevant brændsel fra uran til thorium. Der skal også forskes i konventionel atomkraft, hvor Danmark i dag er håbløst bagud på viden. Det er nemlig ikke nok bare at satse på én type – vi skal have viden om alle relevante teknologier. Vi er i Danmark allerede godt med på f.eks. saltsmeltereaktorer, hvor det er vores ambition, at vi skal være verdensførende. Hvilke specifikke teknologier, der skal forskes i, og den interne fordeling imellem disse vil selvfølgelig skulle afgøres af fagmiljøerne – men dette er vores ambitiøse bud på en overordnet retning.

20. Staten skal hurtigst muligt udpege et reaktor-testområde

Her skal danske atom-startups i samarbejde med danske universiteter have lov til at opsætte og nettilslutte forsøgsreaktorer. Her er Risø igen oplagt, men vi er åbne for andre – eller flere – lokationer.

21. Danmark skal uddanne atomfysikere og nuklear-ingeniører

Derudover skal der oprettes andre relevante uddannelser, samt styrke samarbejdet mellem universiteter og danske atom-startups. Vi skal også samarbejde mere internationalt, så vi allerede nu kan sende danske ingeniør- og fysikstuderende på udveksling til verdensførende universiteter, der allerede har etableret uddannelses- og forskningsmiljøer.

22. Fossilfri søfart

Dele af forskningsbeløbet kan gå til forskning i, videreudvikling af og omstilling til atomdrevet søfart. Dermed kan vi få sat skub i den grønne omstilling af fragtindustrien og tilskynde det teknologiske gennembrud, som ifølge Mærsk kan blive en realitet inden for 10-15 år.

23. Rekruttering af internationale specialister med udvidet forskerskatteordning

Danmark skal være det mest attraktive land i verden for forskere og specialister i atomkraft, så vi kan få de klogeste hoveder til vores universiteter, myndigheder og atomindustrien. Derfor foreslår vi en særudvidelse af forskerskatteordningen for forskere og industrispecialister inden for atomkraft samt opførelse, drift og vedligehold af atomkraftværker.

Dette inkluderer også stærkstrømsingeniører, diverse operatører og strålingsspecialister samt de mange dygtige faglærte som maskinmestre og elektrikere, der kan have opnået relevant erfaring fra atomkraftværker. Helt konkret vil vi for denne lukkede gruppe fjerne det eksisterende minimumsbeløb på 78.000 kr. i månedsløn, som det kræver for at indtræde i forskerskatteordningen som højt lønnet medarbejder. På den måde kan alle relevante specialister lokkes til Danmark med en skattesats på 34% uanset lønniveau.

Forskerskatteordningens udvidelse vil omfatte statsborgere fra EU- og NATO-medlemslande samt ligesindede og højteknologiske lande som Japan, Sydkorea, Australien og New Zealand. Vi er åbne for at udvide forslaget til også at omfatte specialister inden for alle grønne teknologier.

24. Dansk atomkraftteknologi som eksporteventyr

Den danske atomkraftindustri skal bringes i verdensklasse, og eksport af dansk teknologi på området skal på sigt indtænkes i såvel udviklingspolitik som i global klimapolitik på lige fod med vindmøller. På den måde kan vi gavne både danske arbejdspladser og den globale klimaindsats.

Liberal Alliance